

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2021/22. ORSZÁGOS DÖNTŐ 10. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szóalakok tartalmaznak teljes hasonulást?
(A) *mondhattál* (B) *egészséges* (C) *százegyedszer*
(D) *hozhatja* (E) *segítséggel*
- Jelöljétek meg a FEJÜNK szóalakkal kapcsolatos igaz állításokat!
(A) *Azonos alakú szó.* (B) *A toldalék lehet rag.*
(C) *A toldalék lehet képző.* (D) *A toldalék lehet jel.*
(E) *Összesen négy zöngés hangot tartalmaz.*
- Mely napokon emlékezünk meg az alábbi versrészletben megidézett történelmi eseményekről?
*„Európa újra csendben bámul,
a Költő szobrán friss koszorúk,
kivívják a röpké szabadságot
tizenéves pesti fiúk.”*
(A) *március 15.* (B) *június 4.* (C) *augusztus 20.*
(D) *október 23.* (E) *november 1.*
- Jelöljétek meg az idézettel kapcsolatos igaz állításokat!
*„Hírneves Átreidész, legkapzsibb ember a földön,
hogy tiszteljünk most adománnyal, büszke akhájok?”*
(A) *A megszólított: Agamemnón.* (B) *A beszélő: Hektór.*
(C) *Az 'akháj' jelentése: harcos.* (D) *E két sor disztichont alkot.*
(E) *Az idézet az Iliászból való.*
- Az alábbi anagrammákból fiúneveket lehet kirakni. Melyik felelhet meg vers-
tanilag egy négymorás verslábnak?
(A) *BONTOD* (B) *PÁRÁD* (C) *BÚ DE ZENG*
(D) *LENT A RAB* (E) *RÉG LETT*
- Mely szóalakok tartalmaznak egyetlen képzőt?
(A) *jöhetsz* (B) *bokros* (C) *madarak* (D) *házas* (E) *földvári*
- Az újszövetségi evangéliumok hangsúlyos része Jézus szenvedéstörténete. Mi
a nagyheti események helyes sorrendje?
1) Jézus Pilátus előtt 2) az utolsó vacsora
3) bevonulás Jeruzsálembe 4) Jézust elfogják a Getsemáne-kertben
(A) *4 3 2 1* (B) *2 3 4 1* (C) *3 1 4 2* (D) *3 2 4 1* (E) *3 4 1 2*

- Közismert rövidítéseket adunk meg. Ha felbontjuk őket, melyik áll 2 szóból?
(A) *igh.* (B) *pu.* (C) *tkp.* (D) *ua.* (E) *vő.*
- Játék a betűkkel. Alább öt különböző betűt adtunk meg. Ezekből számos, kü-
lönböző hosszúságú szót lehet kirakni úgy, hogy egy szóban egy betűt csak
egyszer használunk fel. Mely szófajokra lehet példa közöttük? **A Á D M R**
(A) *indulatszó* (B) *személyes névmás* (C) *határozószó*
(D) *számnév* (E) *felszólító módú ige*
- Mely szavak illenek a szólas valamelyik kipontozott helyére?
Amit a nyer, elveszti a
(A) *gubán* (B) *réven* (C) *lovon* (D) *jégen* (E) *vámon*
- Mely magyar kifejezések helyettesíthetik az alábbi mondat idegen szavainak
valamelyikét?
*A folyamatos digitális innováció könnyebben akceptálható az ifjabb generáció
számára.*
(A) *társadalmi réteg* (B) *ösztönzés* (C) *nemzedék*
(D) *megérthető* (E) *el/befogadható*
- Mely szavakkal egészíthető ki az alábbi mondat?
*Kálti Márk (14. század) szövege az ún. Képes Krónikában, ebben
a 41 miniatúrával és közel száz díszített, gazdag aranyozású kó-
dexben maradt fenn.*
(A) *corvinával* (B) *legendájának* (C) *iniciáléval*
(D) *gesztájának* (E) *pergamennel*
- Shakespeare *Rómeó és Júlia* című tragédiájának szereposztásából idézünk.
Kik feleltethetők meg e szerepek valamelyikének?
1) *A herceg rokona, Júlia kérője*
2) *Capuletné unokaöccse*
3) *Rómeó barátja*
(A) *Tybalt* (B) *Horatio* (C) *Mercutio* (D) *Benvolio* (E) *Páris*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Bizonyára ti is találkoztatok már olyan véleménnyel, amely szerint verseket
vagy akár prózai irodalmi szövegeket megtanulni fölösleges, értelmetlen erő-
feszítés. Gyakori érv, hogy az életben nem használjuk ezeket semmire. Az is
tény, hogy a nagyszülők, dédszülők nemzedéke még jóval több memoritert
tanult, mint a mai diákok. Miért érdemes egy-egy verset fejből tudni? Írjatok
egy rövid érvelő fogalmazást (személyes példákkal) a verstanulás mellett!